

DIREKTĪVAS

KOMISIJAS DIREKTĪVA 2008/100/EK

(2008. gada 28. oktobris),

ar ko groza Padomes Direktīvu 90/496/EEK par pārtikas produktu uzturvielu marķējumu attiecībā uz ieteicamajām diennakts devām, enerģētiskās vērtības pārrēķina koeficientiem un definīcijām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1990. gada 24. septembra Direktīvu 90/496/EEK par pārtikas produktu uzturvielu marķējumu⁽¹⁾ un jo īpaši tās 1. panta 4. punkta a) un j) apakšpunktu un 5. panta 2. punktu,

apspriedusies ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi,

tā kā:

- (1) Direktīvā 90/496/EEK ir norādīts, ka jānosaka šķiedrvielu definīcija.
- (2) Nosacījumi par uzturvērtības norādēm, piemēram, “šķiedrvielu avots” vai “daudz šķiedrvielu”, ir noteikti pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulai (EK) Nr. 1924/2006 par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem⁽²⁾.
- (3) Skaidrības labad un lai nodrošinātu konsekveni ar citiem Kopienas tiesību aktiem, kas attiecas uz šo jēdzienu, jāsniedz “šķiedrvielu” definīcija.
- (4) Sagatavojot šķiedrvielu definīciju, jāņem vērā attiecīgais darbs, ko veic *Codex Alimentarius*, un apgalvojums par pārtikas šķiedrvielām, ko 2007. gada 6. jūlijā izteica Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes Diētisko produktu, uztura un alerģiju zinātnes ekspertu grupa.
- (5) Šķiedrvielas parasti tiek uzņemtas kā augu materiāls, un tām ir labvēlīga fizioloģiska ietekme vienā vai vairākos veidos, piemēram, tās samazina barības pārvietošanās ilgumu zarnu traktā, palielina izkārnījumu masu, tās fermentē taisnās zarnas mikroflora, tās samazina kopējā holesterīna līmeni asinīs un LDL holesterīna līmeni asinīs,

samazina glikozi asinīs pēc ēšanas vai pazemina insulīna līmeni asinīs. Jaunākie zinātniskie pierādījumi liecina, ka līdzīgu labvēlīgu fizioloģisku ietekmi var nodrošināt arī citi ogļhidrātu polimēri, kas netiek sašķelti un nav dabiski sastopami uzturā, to ņemot. Tādēļ ir lietderīgi šķiedrvielu definīcijā iekļaut ogļhidrātu polimērus, kuriem ir labvēlīga fizioloģiska ietekme vienā vai vairākos veidos.

- (6) Augu izcelsmes ogļhidrātu polimēri, kas atbilst šķiedrvielu definīcijai, augos var būt cieši saistīti ar lignīnu vai citiem ogļhidrātus nesaturošiem komponentiem, piemēram, fenola savienojumiem, vaskiem, saponīniem, fitātiem, kutīnu, fitosterīniem. Ja šīs vielas cieši saista ar augu izcelsmes ogļhidrātu polimēriem un ekstrahē ar ogļhidrātu polimēriem šķiedrvielu analīzei, tās var uzskatīt par šķiedrvielām. Tomēr, ja tās tiek atdalītas no ogļhidrātu polimēriem un pievienotas uzturam, šīs vielas nedrīkst uzskatīt par šķiedrvielām.
- (7) Ņemot vērā jaunus zinātniskos un tehnoloģiskos sasniegumus, ir nepieciešams grozīt enerģētiskās vērtības pārrēķina koeficientu sarakstu.
- (8) FAO tehniskās darba grupas ziņojumā par uztura enerģētisko vērtību – analīzes metodēm un pārrēķina koeficientiem – ir norādīts, ka 70 % šķiedrvielu tradicionālajos pārtikas produktos tiek uzskatītas par fermentējamām. Tādēļ šķiedrvielu vidējai enerģētiskajai vērtībai būtu jābūt 8 kJ/g (2 kcal/g).
- (9) Eritritolu var izmantot daudzos pārtikas produktos, un cita starpā to izmanto, lai aizstātu uzturvielas, piemēram, cukuru, ja vēlama zemāka enerģētiskā vērtība.
- (10) Eritritols ir poliols, un saskaņā ar pašreizējiem noteikumiem, kā noteikts Direktīvas 90/496/EEK 5. panta 1. punktā, tā enerģētisko vērtību aprēķinātu, izmantojot poliolu pārrēķina koeficientu, proti, 10 kJ/g (2,4 kcal/g). Izmantojot šo enerģētiskās vērtības pārrēķina koeficientu, patērētājs netiek pilnībā informēts par produkta samazināto enerģētisko vērtību, kas iegūta, tā ražošanā izmantojot eritritolu. Pārtikas zinātniskā komiteja 2003. gada 5. marta atzinumā par eritritolu norādīja, ka eritritola enerģētiskā vērtība ir mazāka nekā 0,9 kJ/g (mazāk nekā 0,2 kcal/g). Tādēļ ir lietderīgi pieņemt piemērotu enerģētiskās vērtības pārrēķina koeficientu eritritolam.

⁽¹⁾ OV L 276, 6.10.1990., 40. lpp.⁽²⁾ OV L 12, 18.1.2007., 3. lpp.

- (11) Direktīvas 90/496/EEK pielikumā ir ietverti vitamīni un minerālvielas, kuras drīkst uzskaitīt marķējumā, norādītas to ieteicamās diennakts devas (IDD) un definēts noteikums par to, kas ir uzskatāms par ievērojamu daudzumu. IDD saraksta mērķis ir sniegt uzturvielu marķējumā norādāmās vērtības un ievērojama daudzuma aprēķinu.
- (12) Noteikumā par ievērojamu daudzumu, kā noteikts Direktīvas 90/496/EEK pielikumā, ir ietverta atsauce uz citiem Kopienas tiesību aktiem, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 10. jūnija Direktīvu 2002/46/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz uztura bagātinātājiem ⁽¹⁾, pielikumu Regulai (EK) Nr. 1924/2006 un 6. panta 6. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulā (EK) Nr. 1925/2006 par vitamīnu un minerālvielu, un dažu citu vielu pievienošanu pārtikai ⁽²⁾.
- (13) Direktīvas 90/496/EEK pielikumā norādītās IDD pamatojas uz ieteikumu, ko izteica FAO/PTO ekspertu konsultatīvajā sanāksmē Helsinkos 1988. gadā.
- (14) Lai nodrošinātu konsekveni ar citiem Kopienas tiesību aktiem, pašreizējais vitamīnu un minerālvielu un to IDD saraksts ir jāatjaunina, ņemot vērā zinātnisko attīstību kopš 1988. gada.
- (15) Pārtikas zinātniskā komiteja 2003. gada 5. marta atzinumā par uzturvielu marķējumā norādāmo atsaucēs vērtību pārskatīšanu iekļāva pieaugušajiem paredzētas marķējuma atsaucēs vērtības. Šis atzinums attiecas uz vitamīniem un minerālvielām, kas minētas Direktīvas 2002/46/EK I pielikumā un Regulas (EK) Nr. 1925/2006 I pielikumā.
- (16) Tāpēc attiecīgi jāgroza Direktīvas 90/496/EEK pielikums.
- (17) Šajā direktīvā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pārtikas aprītes un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas atzinumu,
- 1) Direktīvas 1. panta 4. punkta j) apakšpunktā pievieno šādu teikumu:
- “Direktīvas II pielikumā iekļauj materiāla un, ja vajadzīgs, analīzes metožu definīciju;”.
- 2) Direktīvas 5. panta 1. punktu papildina ar šādiem ievilkumiem:
- šķiedrvielas 2 kcal/g – 8 kJ/g
- eritritols 0 kcal/g – 0 kJ/g.”
- 3) Direktīvas pielikumu aizstāj ar šīs direktīvas I pielikuma tekstu.
- 4) Pievieno šīs direktīvas II pielikuma tekstu.

2. pants

1. Dalībvalstīs vēlākais līdz 2009. gada 31. oktobrim stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmus minētos noteikumus, kā arī minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstības tabulu.

Tās piemēro šos noteikumus tā, lai no 2012. gada 31. oktobra aizliegtu tādu produktu tirdzniecību, kuri neatbilst prasībām Direktīvā 90/496/EEK, kurā grozījumi izdarīti ar šo direktīvu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 90/496/EEK groza šādi.

⁽¹⁾ OV L 183, 12.7.2002., 51. lpp.

⁽²⁾ OV L 404, 30.12.2006., 26. lpp.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2008. gada 28. oktobrī

Komisijas vārdā —
Komisijas locekle
Androulla VASSILIOU

I PIELIKUMS

Direktīvas 90/496/EEK pielikumu aizstāj ar šādu tekstu:

"I PIELIKUMS

Vitamīni un minerālvielas, kuras drīkst uzskaitīt marķējumā, un to ieteicamās diennakts devas (IDD)

A vitamīns (µg)	800	Hlorīds (mg)	800
D vitamīns (µg)	5	Kalcijs (mg)	800
E vitamīns (mg)	12	Fosfors (mg)	700
K vitamīns (µg)	75	Magnijs (mg)	375
C vitamīns (mg)	80	Dzelzs (mg)	14
Tiamīns (mg)	1,1	Cinks (mg)	10
Riboflavīns (mg)	1,4	Varš (mg)	1
Niacīns (mg)	16	Mangāns (mg)	2
B ₆ vitamīns (mg)	1,4	Fluorīds (mg)	3,5
Folijskābe (µg)	200	Selēns (µg)	55
B ₁₂ vitamīns (µg)	2,5	Hroms (µg)	40
Biotīns (µg)	50	Molibdēns (µg)	50
Pantotēnskābe (mg)	6	Jods (µg)	150
Kālijs (mg)	2 000		

Lemjot par to, kas ir uzskatāms par ievērojamu daudzumu, būtu jāņem vērā 15 % no ieteicamās diennakts devas, kas norādīta pielikumā un ietilpst 100 g vai 100 ml produkta vai vienā iepakojumā, ja tas satur tikai vienu porciju."

II PIELIKUMS

Direktīvai 90/496/EEK pievieno šādu II pielikumu:

“II PIELIKUMS

Šķiedrvielas saturoša materiāla un analīzes metožu definīcija, kā minēts 1. panta 4. punkta j) apakšpunktā*Šķiedrvielas saturoša materiāla definīcija*

Šajā direktīvā “šķiedrvielas” ir ogļhidrātu polimēri ar trim vai vairākām monomēra vienībām, kuras netiek sašķeltas, kā arī neuzsūcas cilvēka tievajās zarnās un pieder pie šādām kategorijām:

- pārtikas ogļhidrātu polimēri, kas dabiski sastopami uzturā, to uzņemot,
 - pārtikas ogļhidrātu polimēri, ko ar fiziskiem līdzekļiem, fermentējot vai ķīmiski iegūst no pārtikas izejvielām un kam ir labvēlīga fizioloģiska ietekme, par ko liecina vispārēji pieņemti zinātniskie atzinumi,
 - pārtikas ogļhidrātu sintētiskie polimēri, kuriem ir labvēlīga fizioloģiska ietekme, par ko liecina vispārēji pieņemtie zinātniskie atzinumi.”
-